

6

โรคและแมลงที่สำคัญ

6.1 โรคพืชที่พบว่าเกิดกับเบญจมาศ (วรพรรณ, 2530)

1. โรคใบจุด แอนแทรคโนส (Anthracnose)

ใบจะมีจุดสีน้ำตาลขนาดเล็ก กระจายอยู่ทั่วๆ ไปบนใบ ขอบแผลไม่ชัดเจน เมื่อเป็นมากจุดแผลจะขยายใหญ่ขึ้นและลามติดกัน เป็นแผลสีน้ำตาลอ่อน บริเวณกลางแผลมักเป็นสีน้ำตาลแก่ รอบๆ แผลมีสีเหลือง เกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum* sp. ป้องกันกำจัดโดยการเก็บใบที่แสดงอาการของโรครุนแรงออกเผาทำลาย และใช้สารเคมี เช่น Antracol หรือ Lonacol ฉีดพ่นทุก 10 วัน ในระหว่างที่มีโรคระบาด

2. โรคใบไหม้ที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย (Bacterial Blight)

ใบจะแสดงอาการไหม้ที่เกิดจากแผลที่มีสีน้ำตาลเข้ม ขอบแผลชัดเจน พบว่าเกิดขึ้นได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Erwinia* sp. ป้องกันกำจัดโดยหลีกเลี่ยงการปลูกซ้ำที่เดิมซึ่งเคยมีโรคนี้ระบาด ถ้าจำเป็นต้องปลูกซ้ำที่ควรใช้วิธีตากดินให้แห้งและกลับชั้นมาตากหลายๆ วัน หรืออาจใช้วิธีอบดินด้วยสารเคมี เช่น เมทิลโบรไมด์ การฉีดพ่นต้นด้วยสารปฏิชีวนะ เช่น Dasumin หรือ Agrimycin 100 จะช่วยระงับการระบาดของโรคและควรฉีดเพียง 1 - 2 ครั้งต่อฤดูปลูก เพื่อป้องกันการต้านทานสารเคมีของเชื้อ สลับด้วยการใช้ Comac หรือ Cupravit

3. โรคเหี่ยว (Bacterial Wilt)

ใบจะเหี่ยวทั่วๆ ที่ใบยังเขียวอยู่ เมื่อผ่าลำต้นดูจะเห็นเป็นสีน้ำตาลเข้ม เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย การป้องกันและกำจัดนั้นควรอบดินก่อนปลูก การใช้ Comac ราวบริเวณโคนต้นที่ปกติก็จะช่วยป้องกันการระบาดของโรค

4. โรคดอกเน่า (Flower rot)

กลีบดอกจะเน่าเป็นสีน้ำตาลและลามไปถึงคอดอก เกิดจากเชื้อรา *Botrytis sp.* ป้องกันและกำจัดโดยตัดดอกที่เป็นโรคออกเผาทำลาย สารเคมีที่เลือกใช้ได้แก่ Botran, Previcor-N, Terrazole, Plantvax อย่างใดอย่างหนึ่งโดยฉีดพ่น 2 ครั้งห่างกัน 10 วัน สลับกับการใช้ Difolatan - 80 หรือ Daconil

5. โรคใบจุดวงซ้อน (Target spot)

ใบจะเป็นจุดสีน้ำตาลค่อนข้างกลม ขอบแผลมีสีเข้มชัดเจนโดยส่วนบริเวณกลางแผลจะมีสีจางกว่า แผลจะมีลักษณะเป็นวงซ้อนๆ กันเห็นรางๆ ขนาดของจุดแผลไม่แน่นอน เมื่อเป็นมากๆ แผลจะลามติดกัน เกิดจากเชื้อ *Septoria sp.* การป้องกันและกำจัดควรตัดใบที่เป็นโรคออกเผา แล้วฉีดพ่นด้วย Carbendazim, Derosal หรือ Bavistin FL สลับกับการใช้ Daconil, Delsene MX, Dithane M-45 หรือ Mancozeb หรือ Difolatan-80 ร่วมกับ Captan 50 WP ในอัตราส่วน 1 : 1 โดยมีช่วงห่างกัน 7 วัน

6. โรคราสนิม (Rust)

ใบที่เป็นโรค ด้านบนใบจะเป็นจุดสีเหลือง ด้านใต้ใบจะพบตุ่มนูนสีขาวปนเหลือง ซึ่งเป็น Sori หรือ Uredia ของเชื้อรา โรคนี้จะระบาดมากเมื่อมีความชื้นในอากาศสูง ร่วมกับอากาศที่เย็น ถ้าเป็นมากจะทำให้ใบร่วง เกิดจากเชื้อรา 2 ชนิด คือ *Puccinia horiana* P. Henn. เรียกโรคพืชที่เกิดจากเชื้อดังกล่าวว่า Japanese Rust หรือ White Rust เชื้อราอีกชนิดหนึ่งได้แก่ *Puccinia chrysanthemi* Roze เรียกโรคพืชดังกล่าวว่า Brown Rust การป้องกันและกำจัด ทำได้ค่อนข้างลำบาก ควรเริ่มจากกิ่งชำที่ปราศจากโรคดังกล่าวควรฉีดพ่นต้นเพื่อป้องกันโรคด้วยสาร Zineb ซึ่งมีชื่อทางการค้า เช่น Twincinacol หรือ Lonacol หรือ สารคลอโรซาลอนิล ซึ่งมีชื่อทางการค้า เช่น Daconil ทุกๆ 7 วัน ในกรณีที่มีการระบาดของโรคควรใช้สารเคมีพวก Sapral, Bayleton หรือ Bayfidan อย่างใดอย่างหนึ่งสลับกับการใช้สารพวก Mancozeb เช่นที่มีชื่อทางการค้าว่า Dithane M-45 หรือ Mancozeb การลดความเสียหายอันเนื่องมาจากโรคพืชนั้น สามารถป้องกันได้ค่อนข้างมากในหลายๆ โรคที่กล่าวมา ยกเว้นโรคราสนิม โดยการปลูกพืชภายใต้หลังคาพลาสติก

6.2 แมลงศัตรูเบญจมาศ (ศิรินทิพย์, 2530)

ปัญหาใหญ่ในการปลูกเบญจมาศอันหนึ่งก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับการทำลายจากแมลงศัตรู แมลงศัตรูที่สำคัญสามารถตรวจพบการทำลายดอกเบญจมาศตั้งแต่ระยะย้ายกล้าปลูก ไปจนถึงช่วงตัดดอก

แต่ละชนิดเข้าทำลายในระยะการเจริญเติบโตของเบญจมาศที่แตกต่างกันออกไป หรือแมลงศัตรูบางชนิดก็สามารถเข้าทำลายได้เกือบทุกระยะของการเจริญเติบโต

1. ระยะย้ายกล้าปลูก จะพบแมลงศัตรู ดังต่อไปนี้

- เลียนดิน ปลวก กัดรากใต้ดินขาด ทำให้ต้นพืชเหี่ยว ล้มพุ่มลง
- หนอนด้วงแก้ว (ช่วงการระบาด สิงหาคม - ตุลาคม) ทำลายโดยกัดกินราก และ ลำต้นขาดระดับผิวดิน

2. ระยะก่อนออกดอก แมลงศัตรูที่สำคัญ ได้แก่

- เลียนดิน ปลวก
- หนอนด้วงแก้ว
- ไรขาวเบญจมาศ

3. ระยะออกดอก แมลงศัตรูที่สำคัญ ได้แก่

- เลียนดิน ปลวก
- ไรขาวเบญจมาศ
- เพลี้ยไฟเบญจมาศ
- เพลี้ยอ่อนเบญจมาศ
- หนอนเจาะสมอฝ้าย
- หนอนม้วนใบล้ม

รายละเอียดของลักษณะการเข้าทำลาย และการป้องกันกำจัด มีดังนี้

1. ปลวก (Unidentified termite)

ปลวกเป็นแมลงที่ทำลายไม้ดอกได้ทุกชนิด แต่การทำลายของปลวกที่พบทำความเสียหายอย่างเด่นชัด คือ การทำลายในเบญจมาศ และเกลดิโอลัส ทำให้ผลผลิตลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง เนื่องจากปลวกสามารถเข้าทำลายเบญจมาศได้ตั้งแต่ย้ายกล้าขำนำมาปลูกใหม่ๆ จนถึงระยะออกดอก

ลักษณะการทำลาย

ลักษณะที่สังเกตการเข้าทำลายของปลวก คือ ต้นเบญจมาศจะเหี่ยวเฉา เมื่อตรวจบริเวณลำต้นจะไม่พบบาดแผล แต่เมื่อถอนต้นเบญจมาศ จะพบปลวกกัดกินราก ในระยะต้นโตปลวกกัดกินภายในต้นแล้วนำดินเข้าไปอัดภายในลำต้น ทำให้ลำต้นหักโค่นลง

การป้องกันและกำจัด

1. ก่อนย้ายกล้าเบญจมาศมาปลูกควรเตรียมแปลงปลูก โดยการไถดินตากแดดทิ้งไว้ 1 อาทิตย์ พร้อมทั้งใส่ปูนขาวและปุ๋ยคอก เป็นการทำลายไข่และตัวเต็มวัยที่ตกค้างอยู่ในดิน
2. หลังการเก็บเกี่ยวพืช เศษพืช เช่น เถาแตงกวา ต้นข้าวโพด และอื่นๆ เมื่อไถกลบหรือฝังลงในดิน เพื่อให้กลายเป็นอินทรีย์วัตถุ ต้องแน่ใจว่าซากพืชเหล่านี้สลายตัวดีแล้วก่อนการปลูกพืช เนื่องจากพืชที่สลายตัวไม่ดีจะเป็นตัวชักนำให้ปลวกเข้ามากัดกินและเบญจมาศก็จะถูกทำลายพร้อมๆ กันไปด้วย
3. ไม่ปักยี่ดต้นเบญจมาศ ถ้าหุจะเป็นสื่อให้ปลวกเข้ามากัดกินได้ ควรเปลี่ยนเป็นการใช้ตาข่าย
4. การใช้ลูกเหม็นฝังในดินเพื่อป้องกันปลวก ควรฝังลูกเหม็นลึก 15 - 20 เซนติเมตร ระหว่างต้น โดยใช้ 1 ลูกต่อ 1 ต้น ใส่ซ้ำทุก 2 เดือน หรือถ้าใช้สารเคมีควรใช้ลอร์สแบน (Lorsban) อัตรา 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นฝอยลงดินระหว่างต้นทุก 2 เดือน
5. สำรวจแปลงเบญจมาศ ถ้าพบการทำลายของปลวกที่แปลงใดก็ตาม ให้ขุดดินบริเวณนั้น ออกทำลายปลวกให้หมดไป

2. เสี้ยนดิน (*Dorylus orientalis*)

เสี้ยนดินเป็นแมลงศัตรูในดินอีกชนิดหนึ่งที่ทำความเสียหายให้กับพืชได้หลายชนิดในเบญจมาศ เสี้ยนดินสามารถเข้าทำลายตั้งแต่ย้ายกล้าปลูก จนกระทั่งระยะตัดดอก เสี้ยนดินชอบอาศัยอยู่ในดินทรายสีแดง พื้นที่ใดถ้ามีดินลักษณะนี้การระบาดของเสี้ยนดินค่อนข้างจะรุนแรง เสี้ยนดินมีลักษณะคล้ายมด อยู่ใน Family Formicidae เช่นเดียวกัน แต่ตัวใหญ่กว่ามีสีน้ำตาลแดง

ลักษณะการทำลาย

ลักษณะที่สังเกตจากการเข้าทำลายของเสี้ยนดิน คือ ต้นเบญจมาศจะเหี่ยวเฉาเมื่อตรวจบริเวณ ลำต้นจะไม่พบบาดแผล แต่เมื่อถอนต้นเบญจมาศจะพบเสี้ยนดินกัดกินรากอยู่

การป้องกันและกำจัด

1. ก่อนย้ายกล้าเบญจมาศมาปลูก ควรเตรียมแปลงปลูก โดยการไถดินตากแดดทิ้งไว้ 1 อาทิตย์ พร้อมทั้งใส่ปูนขาวและปุ๋ยคอก เพื่อทำลาย ไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัย ที่อยู่ในดินสำหรับดินทรายสีแดง ปุ๋ยคอกที่ใส่ควรเป็นปุ๋ยที่แห้งดีแล้ว และใส่ลงไปปริมาณที่มาก เพื่อปรับเนื้อดิน (Texture) และโครงสร้าง (Structure) ของดิน ให้เหมาะสมกับการปลูกพืช แต่สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการเป็นที่อยู่อาศัยของเสี้ยนดิน

2. สำรวจแปลงเบญจมาศ ถ้าพบการทำลายของเสี้ยนดินที่แปลงใดก็ตาม ให้ขุดดินบริเวณนั้น ออกทำลายเสี้ยนดินให้หมดไป

3. ถ้าพบการทำลายของเสี้ยนดินแล้ว ให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นลงดิน โดยปรับหัวฉีดให้มีละออง ฝอยใหญ่กว่าปกติ สารเคมีดังกล่าวได้แก่ คูมิฟอส (Kumiphos) หรือลอร์สแบน (Lorsban) อัตราส่วน 40 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร

3. หนอนด้วงแก้ว (White grub)

ในฤดูฝน พืชต่างๆ มักจะมีอาการเหี่ยวตาย และต้นพุ่มลง อาการเช่นนี้มีหลายสาเหตุด้วยกัน แต่สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การเข้าทำลายของหนอนด้วงแก้ว (White grub) หนอนด้วงแก้วนี้ กัดกินที่รากส่วนขยายพันธุ์ และหัวในดินของพืชหลายๆ ชนิด

ลักษณะการเข้าทำลาย

ในเบญจมาศ ถ้าถูกทำลายจากหนอนด้วงแก้ว ต้นพืชจะเหี่ยวเฉา บริเวณลำต้นไม่พบบาดแผลใดๆ แต่ต้นจะพุ่มลงในที่สุด เมื่อขุดดินบริเวณรอบต้นจะพบตัวหนอนสีขาว หัวสีน้ำตาล มีขา คู่หน้า 3 คู่ อยู่ลึกประมาณ 10 - 30 ซม.

การป้องกันกำจัด

1. เมื่อจะย้ายกล้าเบญจมาศมาปลูก ต้องขุดพลิกดินลึกประมาณ 30 ซม. ตากแดดทิ้งไว้ประมาณ 2 อาทิตย์ พร้อมทั้งใส่ปูนขาวลงไปด้วย เพื่อฆ่าตัวอ่อนและดักแด้ที่มีอยู่ในดิน
2. เมื่อจะปลูกพืช ใส่ฟูราดานหรือคูราแทร์ 3% จี อัตรา 4 กก./ไร่ คลุกดินให้ทั่ว
3. เมื่อต้นพืชอายุประมาณ 15-20 วัน ถ้าพบการเข้าทำลายของด้วงแก้ว ให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นลงดิน โดยปรับหัวฉีดให้มีละอองฝอยกว่าปกติ สารเคมีดังกล่าวได้แก่ ลอร์สแบน (Lorsban) หรือ คูมิฟอส (Kumiphos) อัตรา 40 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร

4. ไรขาวเบญจมาศ (Unidentified mite)

เป็นศัตรูพืชที่ทำความเสียหายให้กับดอกเบญจมาศมากพอสมควร

ลักษณะการเข้าทำลาย

ไรขาวดูดกินน้ำเลี้ยง ตั้งแต่ใบล่างจนกระทั่งขึ้นมาถึงดอก โดยในตอนแรกบนใบจะแสดงอาการด่างเขียว เป็นจุดประเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วไป เมื่อนานไปรอยด่างเขียวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เมื่อไรขาวเบญจมาศระบาดหนัก จะดูดกินน้ำที่ดอกตูม ทำให้ดอกหยุดชะงักการเจริญเติบโตไม่ยอมบาน หรือถ้าพบในดอกบานจะทำให้กลีบดอกเหี่ยวแห้งเร็วกว่าปกติ ไรชนิดนี้มองเห็นด้วยตาเปล่า เมื่อส่องด้วยกล้องสเตอริโอจะมองเห็นได้ชัดเจน คือ ไรมีสีขาวขุ่น มีจุดประดำ 2 จุด บริเวณกลางหลัง

การป้องกันและกำจัด

1. ถ้าพบไรขาวเข้าทำลายตั้งแต่ใบล่าง ให้เด็ดใบที่แสดงอาการและมีไรอาศัยอยู่ไปเผาไฟ แล้วทำการฉีดพ่นสารเคมี นูวาครอน หรือ อะโซดริน อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตรสลับกับ ไมแทค (Mitac) หรือ โอไมต์ (Omite) หรือ เคลเทน (Kelthane) อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5-7 วัน ฉีดพ่นจนกว่าจะไม่พบการระบาด
2. แต่ถ้าการระบาดของไรขาวเบญจมาศขึ้นถึงระดับบนสุด หรือถึงดอก ให้ฉีดพ่นด้วยไวเดท แอล (Vydate-L) อัตรา 20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5-7 วัน จำนวน 2 ครั้งสลับด้วย นูวาครอน หรือ โอไมต์
3. สารเคมีอีกชนิดหนึ่งที่คาดว่าจะใช้ได้ผล ในกรณีที่พบการทำลายของไรขาวเบญจมาศ ขณะที่ยังไม่บานดอก คือ กำมะถันผง (sulfur dust) ซึ่งมีชื่อทางการค้าว่าแซมซัลเฟอร์ เป็นต้น แต่ถ้าเริ่มบานดอกต้องหยุดใช้สารชนิดนี้ เพราะทำให้กลีบดอกไหม้ได้

5. เพลี้ยอ่อนเบญจมาศ (*Macrosiphoniella sarborni*)

เป็นศัตรูที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของดอกเบญจมาศ โดยจะทำให้กลีบดอกเบญจมาศบาน ออกไม่เต็มที่ และเหี่ยวแห้งไปในที่สุด

ลักษณะการเข้าทำลาย

เพลี้ยอ่อนเบญจมาศดูดกินน้ำเลี้ยงที่โคนกลีบดอกเบญจมาศ ทำให้กลีบดอกหงิกงอเป็นคลื่น เหี่ยวแห้ง และดอกหยุดชะงักการบาน คือกลีบดอกชั้นในไม่สามารถบานออกมาได้มักจะพบระบาดเมื่อพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอโดยเฉพาะในช่วงอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง ถ้าฝนตกเพลี้ยอ่อนจะลดปริมาณลงได้บ้าง โดยที่เพลี้ยอ่อนเป็นแมลงที่ออกลูกได้เองโดยไม่ต้องผสมพันธุ์ (Parthenogenesis) การระบาดจึงเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเราจะพบเพลี้ยอ่อนหลายๆ กลุ่ม (Colony) ที่โคนของกลีบดอก

การป้องกันและกำจัด

1. รองฟุราดาน 3% จี ที่กันหลุม อัตรา 3-4 กก./ไร่ โดยคลุกฟุราดานให้เข้ากับดินกันหลุมก่อน แล้วค่อยย้ายกล้าชำมาปลูก
2. การใช้กับดักสีเหลือง (yellow pan trap) ล่อเพลี้ยอ่อน เนื่องจากสีเหลืองสามารถล่อเพลี้ยอ่อนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงให้เข้ามาติดในกับดักได้ ทำให้สามารถลดประชากรของเพลี้ยอ่อนได้
3. ต้องฉีดพ่นสารเคมี ถ้าพบการทำลายของเพลี้ยอ่อน โดยพบ 1 - 2 colony (1 colony ประมาณ 10 ตัว) ให้ฉีดพ่นด้วย พอสซ์ อัตรา 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือ ออร์ธินอัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ห่างกัน 7 วัน แต่ถ้าพบการระบาดของเพลี้ยอ่อนเป็นจำนวนมากต้องร่นระยะเวลาคัดพ่นสารเคมีห่างกัน 3 วัน

4. กำจัดวัชพืชที่อยู่รอบๆ แปลงให้สะอาด เพื่อป้องกันไม่ให้เพลี้ยอ่อนหลบหนีไปอาศัยอยู่ เมื่อฉีดพ่นสารเคมีไปที่ต้นเบญจมาศ

6. หนอนเจาะสมอฝ้าย (*Heliothis armigera*)

หนอนเจาะสมอฝ้ายอเมริกัน มักพบบ่อยในดอกบานของเบญจมาศ คาร์เนชั่น และกุหลาบ เป็นต้น อันตรายรุนแรงมักเกิดจากหนอนตัวโตกัดกินภายในดอก ทำความเสียหายยากแก่การกำจัด อย่างไรก็ตาม การทำลายมักเกิดเป็นหย่อมๆ ตามจุดที่แม่ผีเสื้อวางไข่ หากหนอนโตขึ้นก็จะแยกย้ายกัน ออกทำลาย ยากแก่การสังเกตพบ อีกทั้งการใช้สารเคมีพ่นก็ไม่โดนตัว หนอนชนิดนี้มีพืชอาหารมากมาย หลายชนิด จึงสามารถขยายพันธุ์ได้แทบตลอดปี พบทำลายกัดกินอยู่ในดอกเบญจมาศได้ทุกฤดูปลูก

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อรูปร่างป้อม ตัวยาวประมาณ 18 มม. ตัวเมียปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาลปนแดง ไข่มีสีขาวนวลแล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ไข่จะกระจุกกระจายบนใบ ดอก และลำต้น

การป้องกันและกำจัด

1. สำรวจแปลง ถ้าพบไข่ของหนอน ต้องรีบทำลายทันที
2. ใช้กับดัก Pheromone Trap ติดตลอดทั้งปี เพื่อสำรวจปริมาณ และลดประชากรเพศผู้โดยทางอ้อม
3. ติด light trap ตลอดทั้งปี (ควรเปิดอาทิตย์ละ 2-3 ครั้งเพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายแมลงที่มีประโยชน์)
4. ใช้สารเคมีเพื่อทำลายตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่ โดยจะต้องฉีดพ่นติดต่อกัน สารเคมีที่แนะนำให้ใช้ มีดังต่อไปนี้

ก. อะโกรน่า (Agrona) หรือ แบคโทสปิน (Bactospin) หรือ ธรูไรด์ เอชพี (Thuricide HP) ฉีดพ่นทุก 3-5 วัน อัตรา 30 กรัม หรือ 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ฉีดในตอนเย็น

ข. แต่ถ้าพบว่ามีหนอนตัวนี้ระบาดมาก ทำความเสียหายให้ผลผลิต ต้องใช้สารสังเคราะห์ไพรีทรอยด์ (แอมบูซหรือเดซิส หรือซูมิไซดิน) หรือแลนเนทฉีดพ่นเพื่อระงับการระบาด

หมายเหตุ สารสังเคราะห์ไพรีทรอยด์ ต้องพ่น 1-2 ครั้งเท่านั้น แล้วตามด้วยสารในข้อ ก. เพื่อชะลอการดื้อยาของแมลง และป้องกันการระบาดของแมลงหวี่ขาว

7. หนอนม้วนใบส้ม (Leaf-rolling caterpillar)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Archips micaceana* Walker

หนอนม้วนใบส้ม เป็นแมลงศัตรูที่มีพืชอาหารกว้างขวางมากมายหลายชนิด ตัวหนอนจะกัดกินโดยเฉพาะใบอ่อน และจะถักใยม้วนใบกัดกินอยู่ภายใน ทำให้ใบเป็นรอยขาดวินวินไปและจะสังเกต

มีรอยเป็นขุยบางๆ ตามใบ มักจะพบระบาดกับเบญจมาศที่เพิ่งย้ายปลูก และระยะก่อนออกดอก ตัวหนอนสังเกตได้ง่าย ตามลำตัวมีจุดดุ่มขนทั่วๆ ไป หัวสีดำ จะเห็นแผ่นดำบนสันหลัง มีรูปร่างค่อนข้างแบน ตัวหนอนจะกัดกินใบยอดอ่อน โดยพับใบม้วนเข้าหากัน หนอนตัวโตเต็มที่ยาว 13-15 ซม.

การป้องกันและกำจัด

1. ติด light trap ตลอดทั้งปี (ควรเปิดอาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายแมลงที่มีประโยชน์)

2. ใช้สารเคมีเพื่อทำลายตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่ โดยจะต้องฉีดพ่นติดต่อกัน สารเคมีที่แนะนำมีดังต่อไปนี้

ก. อะโกรน่า (Agrona) หรือ แบคโทสปิน (Bactospin) หรือ ทรูไรไซด์ เอชพี (Thuricide HP) ฉีดพ่นทุก 3-5 วัน อัตรา 30 กรัม หรือ 30 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในตอนเย็น

ข. แต่ถ้าพบว่ามีหนอนตัวนี้ระบาดมาก ทำความเสียหายให้ผลผลิต ต้องใช้สารสังเคราะห์ไพรีทรอยด์ (แอมบุซหรือเดซิส หรือซูมิไซดิน) หรือแลนเนทฉีดพ่นเพื่อระงับการระบาด

หมายเหตุ สารสังเคราะห์ไพรีทรอยด์ ต้องพ่น 1-2 ครั้งเท่านั้น แล้วตามด้วยสารในข้อ ก. เพื่อชะลอการดื้อยาของแมลง

ในระยะเริ่มออกดอกของเบญจมาศ ถ้าพบปัญหาดังกล่าวเข้าทำลาย ให้ใช้วิธีการป้องกันกำจัดเหมือนกับในระยะก่อนออกดอก ส่วนในระยะดอกใกล้บาน ถ้าพบแมลงศัตรูของเบญจมาศ เช่น ไรขาวเบญจมาศ เพลี้ยอ่อน และเพลี้ยไฟเบญจมาศ หนอนเจาะสมอฝ้าย และหนอนม้วนใบส้ม เกิดการระบาดพร้อมๆ กัน ควรใช้สารเคมีดังต่อไปนี้

1. Thuricide (ทรูไรไซด์)
2. Mitac (ไมแทค)
3. Orthene (ออร์ธีน)
4. Malafez (มาลาเฟซ)
5. Nuvacron (นูวาครอน)

และวิธีการฉีดพ่นควรสลับสารเคมีดังต่อไปนี้

เริ่มจากดอกตูม

